



Lassila & Tikanoja Oyj

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenkaupungin materiaalinkäsittelykeskus

Lassila & Tikanoja Oyj on 28.6.2013 toimittanut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista yhteysviranomaisen lausuntoa varten ympäristövaikutusten arviointiohjelman Uudenkaupungin kaupungin Munaistenmetsän alueelle suunniteltavasta materiaalin-kierrätyshankkeesta.

ARVIOINTIOHJELMASSA KUVATUT HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Lassila & Tikanoja Oyj:n Uudenkaupungin materiaalinkäsittelykeskus

Hankkeesta vastaavat

Lassila & Tikanoja Oyj
Sentnerikuja 1
00440 Helsinki

YVA-Konsultti

Gaia Consulting Oy
Lemminkäisenkatu 14–18 C
20520 Turku

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 6 §:n hankeluettelon 6 b) kohdan perusteella hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

YVA-menettelyssä tarkoitus on, että selvitetään ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tavoitteet-

na on esittää tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista kokonaisuutena sekä siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään ja arvioidaan.

Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan ympäristövaikutusten arviointimenetystä annetussa asetuksessa esitettyjen arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Hanke edellyttää ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Rakentamista varten uusille rakennuksille tarvitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusluvut Uudenkaupungin rakennusvalvontaviranomaiselta.

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Uuteenkaupunkiin rakennettavaa materiaalinkäsittelykeskusta, jonka tavoitteena on palauttaa jätteitä ja sivuvirtoja uudelleen käytettäväksi sekä hyödynnettäväksi energiana. Keskus pyrkii edistämään alueellisesti ja valtakunnallisesti luonnonvarojen uudelleenkäyttöä sekä Uudenkaupungin kehittymistä kohti hiilineutraaliutta. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on tarkoituksena tutkia jätteiden ja sivuvirtojen hyödyntämisen mahdollisuuksia alueella ja sen ulkopuolella. Tavoitteena on löytää sellainen toiminnan vaihtoehto, josta on mahdollisimman paljon hyötyä ympäröivälle yhteiskunnalle sekä ympäristölle, joka ei aiheuttaisi lähiympäristölle turvallisuus-, terveys- tai viihtyisyyshaittoja ja joka täyttäisi normaalit liiketoiminnan edellytykset.

Toiminnanharjoittajan tavoitteena on synnyttää vuorovaikutteinen ja luova toimintamalli, joka edistää suljettujen kiertojen kierrätysyhteiskuntaan siirtymistä. Käsittelykeskukseen suunnitellaan viisi erilaista jätelinjaa: 1. asumisen jäte (tavanomaiset jätteet), 2. mekaanisesti käsiteltävä yritys-jäte (tavanomaiset jätteet), 3. yritystoiminnan sivuvirrat ja jätemassat (tavanomaiset / pysyvät / vaaralliset jätteet), 4. maa-ainekset ja ruoppausmassat (tavanomaiset / pysyvät / vaaralliset jätteet) ja 5. erilliskerätyt hyötyjakeet (tavanomaiset jätteet). Mikäli kaikki viisi linjaa toteutuvat, keskus vastaanottaa siis yritystoiminnan (kauppa, teollisuus ja rakentaminen) ja kotitalouksien kierrätysmateriaaleja, sivuvirtoja ja jätettä, maa-aineksia sekä ruoppausmassoja. Toiminnassa erotetaan käsiteltävistä massoista hyötykäyttökelpoiset materiaalit ja tuotetaan erilaisia tuotteita, kun massoja ympäristörakentamiseen sekä korkealaatuista kierrätyspolttoainetta, jolla voidaan korvata fossiilista polttoainetta mm. rinnakkaispolttokattiloissa ja sementin tuotantolaitoksissa.

Toiminta tulee sijoittumaan Munaistenmetsän kaatopaikka-alueelle. Alue sijaitsee noin 5 kilometrin etäisyydellä Uudenkaupungin keskustasta itään Peteksentien varrella. Alueella on nykyisin vanha, käytöstä poistettu kaatopaikka sekä toiminnassa oleva kaatopaikka. Munaistenmetsän vanhan kaatopaikan, nykyisen kaatopaikan sekä suunnittelun materiaalinkäsittelykeskuksen alueet on varattu alueen yleiskaavassa kaatopaikka-alueeksi (EK) sekä sen pohjoispuoli teollisuus- ja varastoalueeksi (T). Ympäröivät alueet on yleiskaavassa merkitty lähivirkistysalueeksi (VL). Alueella ei ole asemakaavaa. Mahdolliset uudet alueet sijaitsevat välittömästi nykyisen kaatopaikan alueen yhteydessä. Ne ovat kaikki Uudenkaupungin kaupungin omistuksessa ja kaavoitettu teolli-

suus- ja varastoalueeksi. Munaistenmetsän alueella toimivat biokaasua valmistava Biolinja Oy ja biodieseliä tuottava ja elintarviketuotantoon suuntautuva Sybimar Oy.

Materiaalinkäsittelykeskus tulee sijoittumaan olemassa olevan kaatopaikan yhteyteen L&T:n ostamalle määräalalle. Toimintaan sisältyy jätteiden vastaanotto ja tarkistaminen, esikäsittely ja jätemateriaalista riippuen eri vaiheita; mm., lajittelua jättejakeiden paalausta ja siirtokuormausta, seulontaa, murskausta, kuivausta ja pesua. Jätteenkäsittelykeskuksen alueella erilaisia jätteitä, massoja ja maa-aineksia välivarastoidaan tarvittaessa peitettynä tiiviillä kentillä, halleissa, altaissa, siloissa, säiliöissä tai muilla tarkoitukseen sopivilla tavoilla. Jätteiden esikäsittelyn ja mahdollisen välivarastoinnin jälkeen varsinaisia käsittelymenetelmiä ovat mekaaninen prosessi, stabilointi, kompostointi, alipainekäsittely, terminen käsittely ja fysikaalis-kemiallinen prosessointi. Osa jätteistä hyötykäytetään kaatopaikkarakenteissa. Hyötykäytettävän materiaalin ja muun käyttökelpoisen materiaalin toimittaminen hyödynnettäväksi materiaalinkäsittelykeskuksen ulkopuolelle tapahtuu kysynnän mukaan. Erilliskerätyt ja käsittelyistä syntyneet kierrätyskelpoiset jakeet ohjataan kierrätykseen soveltuville laitoksille tai hyötykäyttökohteisiin. Loppusijoitusalueille jäävät vain sellaiset massat, joita ei voida hyötykäyttää muualla tai paikan päällä.

Materiaalinkäsittelykeskuksen materiaalivirtoihin ja prosesseihin liittyvä suunnittelu on jo käynnistetty. Suunnittelu etenee ja käytettävät prosessit tarkentuvat vuosien 2013–2014 aikana. Rakentaminen aloitetaan YVA-menettelyn valmistumisen jälkeen 2014–2015. Materiaalinkäsittelykeskuksen toiminta on tavoitteena käynnistää vuonna 2016.

Vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkasteltavana on kolme vaihtoehtoa ja ns. 0-vaihtoehto.

VE1: Innovatiivinen ja laaja toiminta. Yhdyskuntien ja teollisuuden jätteiden vastaanotto ja käsittely, suuri mekaaninen käsittelylaitos, kierrätyspolttoaineen ja muiden jalosteiden valmistaminen, ympäristörakentaminen, maksimoitu resurssitehokkuus, turvallinen loppusijoitus sekä uusien prosessien ja liiketoimintamallien testaus.

VE2: Laaja toiminta. Teollisuuden jätteiden vastaanotto ja käsittely, pieni mekaaninen käsittelylaitos, mm. Uudenkaupungin yhdyskuntajätteen vastaanotto ja siirtokuormausta, kierrätyspolttoaineen ja muiden jalosteiden valmistaminen, ympäristörakentaminen, maksimoitu resurssitehokkuus sekä turvallinen loppusijoitus.

VE3: Rajattu toiminta. Rajattu teollisuuden jätteiden vastaanotto ja käsittely, ei mekaanista käsittelylaitosta, mm. Uudenkaupungin yhdyskuntajätteen vastaanotto ja siirtokuormausta, ympäristörakentaminen, turvallinen loppusijoitus.

VE0: Ei toteutusta. Uudenkaupungin yhdyskuntajätteen vastaanotto ja siirtokuormausta sopimuksen mukaan, kaatopaikan ylläpito 30 vuoden ajan, nykyisen ympäristöluvan kaltainen toiminta, muut toimijat käsittelevät loput jätteet.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Vaikutukset on tunnistettu perustuen yleisiin vastaaviin alueisiin ja prosesseihin. Toiminnan haitalliset vaikutukset arvioidaan vähentämistoimineen ja hallintakeinoineen. Ketjun päätteeksi arvioidaan haitalliset vaikutukset materiaalinkäsittelykeskuksen ympäristön eri kohteissa tai osa-alueissa, joita ovat luonnon tila, terveys ja viihtyvyys, ilmanlaatu, vesistöjen tila, maaperä ja pohjavesi, ympäristön melu, liikenneturvallisuus, ilmastomuutos sekä luonnonvarojen hyödyntäminen ja jätehuollon tavoitteet.

Alustavasti näistä on tunnistettu seuraavat vaikutukset:

- Rakentaminen
- Kallion räjäytyksistä aiheutuva melu
- Muu rakentamisesta aiheutuva melu
- Rakennusmateriaalien kuljettamisesta aiheutuva liikenne
- Rakentamisen vaatima energia ja materiaalit
- Toiminnan päättäminen
- Rakennusjätteen syntyminen
- Purettujen laitteiden ja rakennusjätteen poiskuljetuksesta aiheutuva liikenne
- Nykyisen kaatopaikan viimeistely- ja maisemointityön vaatima energia
- Kaatopaikkavesien syntyminen ja käsittely

Vaikutusten arviointi perustuu suurelta osin olemassa olevaan tietoon ja selvityksiin ympäristön nykytilasta. Arvioinnissa listataan nämä selvitykset ja arvioidaan niiden käytökelpoisuus sekä täydentämistarve. Tarvittaessa tehdään lisäselvityksiä.

Arvioinnissa hankkeen ja toimintojen sijoittelun vaikutus nykyiseen maankäyttöön ja alueella sijaitseviin kohteisiin tehdään asiantuntija-arviona pohjautuen alueen karttoihin. Arvioidaan kaavoitustilanne ja hankkeen aiheuttamat muutostarpeet. Arvioidaan hankkeen ja toimintojen vaikutukset maisemaan ja alueen luonteeseen asiantuntija-arviona pohjautuen alueen karttoihin ja aikaisemmin tehtyihin selvityksiin. Arvioidaan vaikutukset luonnonvaraisiin kasveihin ja eläimiin, muutokset ravinnonsaannissa sekä vaikutus luonnon monimuotoisuuteen tehtyjen. Vaikutukset maaperään ja pohjavesiin arvioidaan prosessien ennustetun kuormituksen, käsittelylaitoksen rakenteiden ja maapohjan tiivyyden perusteella asiantuntija-arviona sekä aikaisemmin tehtyjen selvitysten. Vaikutukset vesistöjen tilaan arvioidaan prosessien aiheuttaman kuormituksen, vesien käsittelyn sekä alueen rakenteiden ja maapohjan tiivyyden perusteella asiantuntija-arviona sekä aikaisemmin tehtyjen selvitysten perusteella. Vaikutukset liikenneturvallisuuteen ja liikenteen sujuvuuteen arvioidaan liikennemääriä koskevien selvitysten perusteella ja arvioidaan materiaalinkäsittelykeskuksen aiheuttama liikennemäärä. Arvioidaan eri prosessien sekä liikenteen aiheuttamat päästöt ilmaan sekä hiukkasten leviäminen asiantuntija-arviona sekä aikaisemmin tehtyjen selvitysten perusteella. Arvioidaan eri prosessien sekä liikenteen aiheuttama melu alueella asiantuntija-arviona sekä aikaisemmin tehtyjen selvitysten perusteella. Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, mm. toiminnan aiheuttamat pöly- ja hiukkaspäästöt, melu, haju, roskaantuminen ja haittaeläimet arvioidaan asiantuntija-arviona ja aikaisemmin tehtyjen selvitysten ja kokemusten perusteella. Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen arvioidaan asiantuntija-arviona samoin kuin vaikutukset jätehuollolle asetettujen tavoitteiden toteutumiseen, sosio-ekonomiset vaikutukset, yhteisvaikutukset ja ympäristöriskit.

Vaikutukset arvioidaan koko elinkaaren ajalta keskuksen rakentamisen, käytön ja lopettamisen osalta. Näiden lisäksi huomioidaan muut selvityksen aikana mahdollisesti esille tulevat asiat, esimerkiksi kaatopaikkakaasun keräämisen ja hyödyntämisen vaatimukset sekä toiminnan vaikutukset öljyisen maan vastaanottopaikan toimintaan. Lisäksi arvioidaan myös eri vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta ja riskejä ja epävarmuustekijöitä. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa arvioidaan toteutusvaihtoehtoja niiden

keskeisten ominaisuuksien ja merkittävien vaikutusten suhteen. Vertailussa huomioidaan tietojen luotettavuus ja painotus ja lopuksi tuotetaan myös numeraalinen yhteenveto sen mukaan kuin se on mahdollista.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on kuulutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen mukaisesti Uudenkaupungin kaupungin ilmoitustaululla. Arviointiohjelma on pidetty nähtävänä Uudenkaupungin virastotalolla, yhteispalvelupisteessä sekä kirjastossa 14.8. – 30.9.2013 välisen ajan ja siitä on pyydetty Uudenkaupungin kaupungin sekä muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Kuulutus arviointiohjelman nähtävänä olosta on julkaistu lehdissä Uudenkaupungin Sanomat ja Vakka-Suomen Sanomat. Arviointiohjelmaa esittelevä yleisötilaisuus on pidetty 28.8.2013 hankkeen sijoitusalueella Munaistenmetsän vanhalla kaatopaikalla.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 7 kpl. Mielenpitoja on esitetty yksi. Lausunnot ja mielenpito on lähetetty hankkeesta vastaavan käyttöön tämän lausunnon yhteydessä. Yhteenvedosta ilmenee lausuntojen ja mielenpiteen sisältö.

Lausunnot

Museovirasto ilmoittaa, että museoviraston ja maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Varsinais-Suomen maakuntamuseo antaa asiasta lausunnon.

Turun museokeskus / Varsinais-Suomen maakuntamuseo toteaa, että ei ole omalta toimialaltaan huomautettavaa yllämainitusta arviointiohjelmasta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES toteaa, että ohjelmassa viitataan prosessikemikaaleihin (mm. stabilointiin liittyen), mutta vaarallisten kemikaalien määrät tulisivat ilmeisesti olemaan melko pieniä. Tukes kehottaa kuitenkin olemaan yhteydessä pelastusviranomaiseen mm. murskaus- ja seurlonta-asemien käyttämän polttoöljyn sekä muiden kemikaalien asianmukaisen käsittelyn ja varastoinnin varmistamiseksi. Kemikaalimäärästä riippuen myös kemikaaliturvallisuuslain mukainen ilmoitus- tai lupamenettely voi tulla sovellettavaksi. Alueella jo toimivan Biolinja Oy:n toimintaa valvoo Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos. Suljetun kaatopaikka-alueen kaatopaikkakaasun talteenottolaitoksella on Tukesin lupa vuodelta 2001. Tukesin käsityksen mukaan laitoksen rakentamiselle kyseiselle alueelle ei ole esteitä.

Uudenkaupungin kaupunginhallitus katsoo, että materiaalinkäsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on otettu huomioon riittävässä laajuudessa hankkeen vaatimat selvitykset ja niiden suunnittelu sekä toteutus.

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksella ei ole lausuttavaa arviointiohjelmasta. Rakennuslupavaiheessa pelastuslaitos antaa lausuntonsa lupaviranomaisen sitä pyytäessä.

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että YVA-prosessissa olevat suunnitteluvaihtoehdot eivät ole ristiriidassa kaavoissa tavoitellun maankäytön suhteen. Varsinais-Suomen maakuntakaavassa alue on merkitty kaatopaikka-alueeksi ej001-kohdemerkinnällä ja ympäröivä alue on maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä matkailun ja virkistystyksen kehittämistarpeita (MRV)). Alueella on voimassa Uudenkaupungin yleiskaa-

va. Munaistenmetsän vanhan kaatopaikan, nykyisen kaatopaikan sekä suunnitellun materiaalinkäsittelykeskuksen alueet on varattu alueen yleiskaavassa kaatopaikka-alueeksi (EK) sekä sen pohjoispuoli teollisuus- ja varastoalueeksi (T). Ympäröivät alueet on yleiskaavassa merkitty lähivirkistysalueeksi (VL). Alueella ei ole asemakaavaa. Mahdolliset uudet alueet sijaitsevat välittömästi nykyisen kaatopaikan alueen yhteydessä. Ne ovat kaikki Uudenkaupungin kaupungin omistuksessa ja kaavoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi. Varsinais-Suomen liitto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu hyvin ja on selkeä ja informatiivinen. Ohjelman avulla voidaan tehdä tarvittava YVA-menettely, jonka tuloksena syntyy varsinainen YVA-selostus. Lisäksi liitto haluaa todeta, että YVA-menettelyssä oleva materiaalikäsittelykeskus on teemana erittäin tärkeä ja näkee toiminnalla huomattavia positiivisia vaikutuksia niin resurssi- ja materiaalitehokkuuden kun elinympäristön, julkisen talouden ja elinkeinoelämän kannalta.

Varsinais-Suomen maakuntamuseo toteaa, että sillä ei ole omalta toimialaltaan huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Vehmaan kunnalla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmaan.

Mielipiteet

A katsoo, että Liikenne tulee lisääntymään, määrä riippuu siitä, mihin vaihtoehtoista päädytään. Hän toivoo, että liikenne tapahtuisi pääsääntöisesti Peteksentietä pitkin myös Uusikaupunki – Laitila –tieltä, koska Huhtatien kunto ei tahdo kestää nykyistäkään raskasta liikennettä. Lisäksi Huhtatien varren asukkaille liikenne tuo välittömiä epäilyhaittoja sydäntalvea lukuun ottamatta. Nykytilanteesta todettiin, että melua ei ole mitattu. Taulukossa 5 kohdassa ”Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen” mainitaan, että arviointi tehdään asiantuntija-arviona ja aikaisemmin tehtyjen selvitysten ja kokemusten perusteella. Melun suhteen hän toivoo, että alueella ei esim. murskausta tai vastaavantapaista melua kuuluisi viikonloppuisin ollenkaan eikä arkena klo 22-06.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman sisältö YVA-asetuksen 9 §:n edellyttämällä tavalla. Hankkeen arviointiohjelma on selkeä ja monipuolinen kokonaisuus. Arviointiohjelmaan on kuitenkin tarpeen sisällyttää eräitä tarkennuksia arviointiselostuksen laatimista varten.

Hankekuvaus

Hanke, sen lähtökohdat, tavoitteet ja sijainti on kuvattu selkeästi arviointiohjelmassa. Hankkeesta vastaavan tavoitteena on synnyttää vuorovaikutteinen ja luova toimintamalli, joka edistää suljettujen kiertojen kierrätysyhteiskuntaan siirtymistä. Kokonaisuudesta tulee kansallisestikin kiinnostava esimerkki yksityisen yrityksen kehittämästä materiaali-

tehokkaasta toimintamallista, joka tarjoaa osaltaan jätelain mukaisen kilpailukykyisen vaihtoehdon mm. jätteenpoltolle. Kierrätysjakeista valmistettavaa biokaasua voidaan käyttää energianlähteenä alueen yrityksissä. Biokaasulaitoksella muodostuvan biokaasun sisältämä energia voidaan tarvittaessa hyödyntää paikallisesti liikennepolttoaineenä, lämpönä ja sähköinä. Lisäksi syntyvän mädätteen jatkojalostustuotteina saadaan kierrätysravinteita.

Hankkeen toteuttamisen vaihtoehdot on selvästi esitetty ja hankekokonaisuus käy ilmi hankekuvauksesta. Tiedot tarkentuvat menettelyn aikana. Huomattava on, että hankesuunnitelman tulee olla siinä määrin täsmällinen ja mahdollisimman konkreettinen, että ympäristövaikutukset voidaan ilman merkittäviä epävarmuustekijöitä arvioida.

Hankkeen toteuttamisaikataulu on kuvattu. Esitetyn aikataulun mukaan suunnittelu etenee ja käytettävät prosessit tarkentuvat sen aikana. YVA-menettelyn aikataulu on esitetty ja menettelyn on arvioitu päättyvän vuoden 2014 aikana. Rakentamisen on todettu alkavan YVA-menettelyn valmistumisen jälkeen 2014 - 2015. Ympäristölupavaiheen valmistelu aloitetaan arviointiselostusvaiheen aikana. Ympäristölupakäsittelyn vaatima aika huomioon ottaen aikataulu on tiivis, mutta mahdollinen hankkeen käynnistymiseksi vuonna 2016.

Hankkeen edellyttämät keskeiset luvat on todettu. Arviointiselostukseen tulee vielä lisätä kemikaaliturvallisuuslain mukainen ilmoitus- tai lupamenettely, joka voi tulla sovellettavaksi kemikaalimäärästä riippuen. Maankäytön edellyttämän hyväksymismenettelyn osalta hankkeen laajempaa toteuttamismahdollisuutta tulee selvittää, mikä on todettu kaavoitukseen kohdistuvien vaikutusten kohdalla. Jos kaatopaikka laajenee yleiskaavan T-alueelle (tai VL-alueelle), tulisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan sijoittuminen tutkia asemakaavalla.

Hankkeen liittymistä valtakunnallisiin suunnitelmiin ja ohjelmiin on käsitelty ja hankkeen suhdetta muihin alueella oleviin toimintoihin on kuvattu. Suunniteltu materiaalinkierrätyksen keskus on hyvin linjassa valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden kanssa. Jätesuunnitelmassa esitetään toimia, joilla edistetään luonnonvarojen järkevää käyttöä, kehitetään jätehuoltoa sekä ehkäistään jätteistä aiheutuvia vaaroja sekä ympäristö- ja terveyshaittoja. Jätesuunnitelman keskeinen tavoite on lisätä jätteiden materiaalikierrätystä ja biologista hyödyntämistä. Arviointiselostukseen hankkeen suhde maankäyttösuunnitelmiin sekä olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin on hyvä esittää omana kohtanaan arviointiselostuksessa.

Hankkeen kuvausta olisi hyvä havainnollistaa esittämällä hankkeen eri toimintojen/prosessien sijoittuminen alustavasti kartalle. Myös muiden samalla alueella sijaitsevien toimintojen esittäminen kartalla havainnollistaisi arviointia.

Vaihtoehtojen käsittely

Vaihtoehtoja hankkeen toteuttamiseksi nollavaihtoehdon lisäksi on kolme. Vaihtoehdot ovat tarkastelussa riittäviä ja niiden arviointi toteutetaan yhdenvertaisesti. Vaihtoehtojen tarkastelussa myös niiden edellyttämiin konkreettisiin rakenteisiin, rakennuksiin ja laitteisiin ym. tulee kiinnittää huomiota.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Ympäristövaikutukset ovat YVA -lain mukaan hankkeen välittömiä tai välillisiä vaikutuksia, jotka voivat kohdistua:

- ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen,
- maaperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvillisuuteen ja eliöihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin ja luonnon monimuotoisuuteen
- yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

Tarkasteluun sisältyvät vaikutusten luonnehdinta ja merkittävyyden määrittely, epävarmuustekijät, ympäristöriskit ja haitantorjuntakeinot sekä vaihtoehtojen vertailu.

Menetelmät

Vaikutusten selvittäminen perustuu osin olemassa olevaan ja menettelyn yhteydessä tehtävään selvitykseen ja sen pohjalta tehtävään asiantuntija-arviointiin. Arviointimenetelmät on esitetty kunkin selvitettävän vaikutuksen yhteydessä. Koska arviointiohjelmassa ei ole alustavasti arvioitu eri vaikutusten tarkastelun edellyttämiä uusia selvitystarpeita, arviointiselostuksessa tulee esittää selkeästi tätä hanketta varten tehdyt selvitykset.

Alueen nykytila

Hankkeen vaikutusten arviointia varten huolellisesti tehty alueen nykytilan kuvaus on keskeinen. Arviointiohjelmassa on esitetty napakka kuvaus alueen nykytilasta. Nykytilan kuvauksessa on huomioitu keskeisimmät asiat, kuten maankäytön suunnittelutilanne, maisema, suojelukohteet ja kulttuuriperintö, kasvillisuus ja eläimistö, maaperä, pintavedet, veden otto ja jätevedet, pohjavedet, etäisyydet asutukseen ja muihin kohteisiin, liikenne, ilmasto ja ilmanlaatu, melu sekä alueen aikaisempaan käyttöön liittyvä toiminta.

Nykytilan kuvauksessa myös hankkeen vaikutusalueella olevien asukkaiden määrä on hyvä mainita.

Vaikutusalue

Hankkeen vaikutusten tarkastelualueetta ei ole varsinaisesti esitetty. Hankkeen vaikutusten tarkastelu kohdistuu vaikutusten ilmenemiseen laitos- ja lähialueella ja osittain laajalla alueella. Vaikutusalueen laajuus riippuu tarkasteltavan vaikutuksen ja kohteen ominaisuuksista. Jotkut vaikutukset rajoittuvat hankealueelle tai lähialueelle, toiset vaikutukset ulottuvat laajemmalle alueelle. Vaikutusalueen rajausta ohjelmassa jää epämääräiseksi. Vaikutusarvioinnin tarkemmat rajaukset tulee esittää kunkin arvioitavan vaikutuksen yhteydessä ja esittää alueet mahdollisuuksien mukaan kartalla arviointiselostuksessa.

Tarkasteltavat vaikutukset ja lisäselvitysten tarve

Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan YVA-laissa edellytetyjä ympäristövaikutuksia. Hankkeessa keskeisimmät ja merkittävät vaikutukset on, vaikkakin ne painottuvat rakentamisaikaisiin vaikutuksiin, tuotu melko hyvin esille ja niiden tarkastelu on esitetty pääsääntöisesti riittävässä laajuudessa. ELY-keskus esittää seuraavat tarkistamis- ja lisäselvitystarpeet:

Hanke sisältää suhteellisen paljon rakentamisaikaisia vaikutuksia ja toiminnan aikaisia vastaavia vaikutuksia. Rakentamisen ja toiminnan aikaiset vaikutukset on tarpeen kuitenkin eritellä arviointiselostukseen.

Hankkeessa on tarkoitus käsitellä mm. yhdyskuntajätettä ja lietteitä, mistä aiheutuva hajuhaitta tulee arvioinnissa käsitellä riittävällä tavalla. Arvioinnissa tulee esittää toiminnan hajulähteet, hajun arviointimenetelmät ja arvio hajuhaitasta.

Maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta kaatopaikan laajennusten mahdollinen maisemoinnin ja suojaviheralueiden tarve on hyvä käsitellä tekstissä joko maiseman tai viihtyisyyden yhteydessä.

Epävarmuustekijät ja oletukset sekä riskit

Arviointiohjelmassa on tuotu esille käytettävissä olevaan lähtötietoon ja suunnitelmien etenemiseen liittyvät epävarmuustekijät. Epävarmuustekijät ja arviointiin sisältyvät oletukset ja niiden vaikutus arvioinnin lopputulokseen esitetään arviointiselostuksessa. Toiminnan tunnistetut riskit ja niihin varautuminen esitetään arviointiselostuksessa.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Haitallisten vaikutusten vähentämistoimet on todettu; niitä ovat mm. prosessitehokkuus, materiaalin kierrättäminen ja hyödyntäminen rakenteissa, kaatopaikkakaasun hyödyntäminen energiana, jätevesien puhdistus sekä melun- ja haitantorjunta. Haitallisten vaikutusten vähentämistoimien tarkastelu tarkentuu arviointiselostuksessa. Huomiota tulee kiinnittää mahdollisimman konkreettisiin ja toimiviin haitantorjuntakeinoihin.

Seuranta

Hankkeen vaikutusten seurantaa ei ole käsitelty. Arviointiselostuksessa tulee esittää hankkeelle alustava seurantaohjelma.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen aito huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Arvioinnissa on sidosryhmille varattu tähän mennessä riittävä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta. Hankkeesta tiedottamiseen ja yhteydenpitoon sidosryhmien kanssa on myös hankkeesta vastaavan taholta varustauduttu. Hankkeelle on perustettu mm. oma verkkosivusto www.munaistenmetsa.fi. Hankkeesta pyritään tarjoamaan tietoa asukkaille myös Uudenkaupungin kunnallisten tiedotuskanavien kautta.

Raportointi

Arviointiohjelma on rakenteeltaan selkeä ja jäsentynyt. Ohjelman mukainen arviointi edellä esitetyillä tarkennuksilla ja täsmennyksillä sisältää kattavan vaikutusarvioinnin. Arviointiselostuksen laatimisessa on kuitenkin otettava huomioon, että selvittävät vaikutukset ja asiat esitetään siten, että lausunnoissa ja mielipiteissä esille nousseisiin keskeisiin kysymyksiin on arviointiselostuksesta löydettävissä jossain muodossa vastaus. Havainnolliseen esitykseen sekä riittävään ja selkeään kartta-aineistoon tulee kiinnittää huomiota. Esim. liitekartta 2 on pieni ja ilman kiinteistörajajoja, että on vaikea erottaa, miten kaatopaikan laajennus sijoittuu yleiskaavan aluerajauksiin nähden. Myös yleiskaavasta olisi hyvä olla karttaote selostuksessa. Kartalla tulisi hankkeen toimintojen ja alueella olevien muiden toimintojen sijoittumisen lisäksi olla näkyvissä myös vakituinen ja vapaa-ajan asutus sekä muut mahdollisesti häiriintyvät kohteet.

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehtojen vertailu toteutetaan erittelevää vertailumenetelmää käyttäen. Vertailukohteenä on nykytila, johon verrataan hankkeen arvioituja vaikutuksia. Vertailussa tulee kiinnittää huomiota siihen, että arvioinnin tulokset välittyvät mahdollisimman selkeässä muodossa lukijalle.

Yhteenveto ja ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelma kattaa keskeiset YVA-menettelyssä selvitettävät asiat. Esiitettyjen selvitysten hankkiminen on hankkeesta vastaavan tehtävä. Arvioinnin aikana tulee tarpeen mukaan pitää yhteyttä YVA-menettelyssä mukana oleviin asiantuntijaviranomaisiin. Hankkeessa lisätietoja on saatavissa mm. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Arviointityön etenemisessä tulee ottaa huomioon, että tarvittaville selvityksille on käytettävissä riittävä ja selvitysten kannalta sovelias aika. Mikäli arvioinnissa toteutettavat lisäselvitykset osoittautuvat laajemmiksi kuin on ennakoitu, aikataulua tulee tarkistaa.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto ja arviointiohjelma on nähtävänä 1.11.2013 alkaen internetissä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kotisivulla www.ely-keskus.fi ja yhden kuukauden ajan virka-aikana Uudenkaupungin virastotalo Mörnessä, os. Välskärintie 2 C, yhteispalvelupiste Passarissa, os. Rauhankatu 4 ja Uudenkaupungin kirjastossa, os. Alinenkatu 34 aiemmin julkaistuun kuulutukseen perustuen.

Vastuualueen johtaja

Risto Timonen

Ylitarkastaja

Seija Savo

- Liitteet**
1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
 2. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu **2800 €**

Suoritemaksua koskeva lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Jakelu **Lausunto** Lassila & Tikanoja Oyj

Tiedoksi sähköisesti tai kirjeellä

Lausunnonantajat
Mielipiteen esittäjät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Kustavin kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen metsäkeskus, Turku
Metsäkeskus Lounais-Suomi
Pyhärannan kunta
Suomen ympäristökeskus
Taivassalon kunta
Ympäristöministeriö

LIITE 1**LUETTELO LAUSUNNON ANTAJISTA JA MIELIPITEEN ESITTÄJISTÄ****LAUSUNNON ANTAJAT**

Uudenkaupungin kaupunki
Museovirasto
Vehmaan kunta
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen maakuntamuseo
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES

MIELIPITEEN ESITTÄJÄT

A

LIITE 2**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksessa (907/2012) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista maksutaulukon mukaisesti. Taulukon mukaan maksu on 50 euroa/tunti. Lausuntoon käytetty aika on 56 tuntia.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä.